

## ข้อมูลสินค้า (นุ่น)

### การผลิตของไทย

1. จำนวนครัวเรือน 450,000 ครัวเรือน ปลูก 5 ต้น/ครัวเรือน (ประมาณการ)
2. พื้นที่เพาะปลูก 50,000 ไร่ (ประมาณการ)
3. ผลผลิต (ประมาณการ)
 

นุ่นกะเทาะเปลือก (ปุ๋ย+เมล็ด+ไส้)	10,000 ต้น/ปี
หรือปุ๋ย	4,000 ต้น/ปี
4. ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่
 

นุ่นกะเทาะเปลือก	200 กก./ปี
หรือ ปุ๋ย	80 กก./ปี
5. แหล่งผลิตที่สำคัญ มีทั่วไปทุกภาค/ส่วนใหญ่ปลูกแบบหัวไร่ปลายนาและจะมีปลูกเป็นแปลงบ้าง  
ภาคเหนือที่จังหวัดตาก และสุโขทัย  
ภาคตะวันตกที่จังหวัดกาญจนบุรี  
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่จังหวัดนครราชสีมา
6. พันธุ์ที่นิยมปลูก พันธุ์ทรงจักร
7. ฤดูกาลผลิต
 

ปลูกเดือนมิถุนายน-สิงหาคม
เก็บเกี่ยวเดือนมีนาคม-เมษายน
8. ต้นทุนการผลิตนุ่นกะเทาะเปลือก
 

5,830 บาท/ต้น เมื่อปี 2540	
ปี 2548 นุ่นกะเทาะเปลือกราคา	12,000 - 15,000 บาท/ต้น
9. ราคาที่เกษตรกรขายได้ นุ่นกะเทาะเปลือก 10,310 บาท/ต้น
10. ผลตอบแทนสุทธิ (NPV) 1,395 บาท/ไร่ เมื่อนุ่นอายุ 10 ปี
11. มาตรฐานสินค้า

ส่วนใหญ่เกษตรกรจะขายนุ่นกะเทาะเปลือกซึ่งจะมี ปุ๋ย เมล็ด และไส้ นุ่นรวมกัน

ห้ามเพิ่มสิ่งเจือปน

### 12. การพัฒนาสินค้า

#### สถานการณ์ปัจจุบัน

การผลิตประเทศไทยมีการผลิตนุ่นมากประมาณปี 2518/19 มีพื้นที่ปลูกประมาณ 4 แสนไร่ ผลผลิตนุ่นกะเทาะเปลือก (ปุ๋ย+เมล็ด+ไส้) 48,200 ตันต่อปี ภายหลังจากปี 2525-2527 มีบริษัทรับซื้อต้นนุ่น ไปทำเยื่อกระดาษที่จังหวัดขอนแก่น และต่อมาพื้นที่นุ่นก็ลดลงเนื่องจากราคานุ่นกะเทาะเปลือกต่ำมีแมลงศัตรูพืชทำลายต้นนุ่น และขาดแรงงานในการเก็บเกี่ยวตลอดจนมีวัสดุอื่นมาใช้

แทนนุ่นในการทำที่นอนและหมอน ซึ่งปัจจุบันจะมีแต่พื้นที่ปลูกนุ่นตามริมรั้วรอบบ้านและตามหัวไร่ปลายนาที่ปลูกเป็นแปลงนั้นหายาก

ปัจจุบันสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรไม่มีการเก็บข้อมูลพื้นที่ปลูกและผลผลิตนุ่นแล้ว คาดว่าพื้นที่ปลูกนุ่นทั่วประเทศมีประมาณ 50,000 ไร่ ผลผลิตนุ่นกะเทาะเปลือกไม่เกิน 10,000 ตันหรือคิดเป็นปุ๋ยนุ่น 4,000 ตัน

การตลาดในปี 2548 นุ่นกะเทาะเปลือกที่เกษตรกรขายได้ประมาณ 10-15 บาทต่อกิโลกรัม เมื่อบีบเป็นปุ๋ยนุ่นแล้วขายได้กิโลกรัมละ 40-50 บาท

ผลผลิตส่วนใหญ่ใช้ภายในประเทศ และมีบางส่วนที่ขายต่างประเทศ เช่น ญี่ปุ่น เลบานอน มอโรคโค, สิงคโปร์, จีน และเยอรมนี เป็นต้น

ประเทศที่นำเข้านุ่นมากที่สุดคือ ญี่ปุ่น

ในปี 2548 ประเทศไทยส่งปุ๋ยนุ่นออก 296 ตันมูลค่า 18 ล้านบาท ราคาส่งออกเฉลี่ย 61.72 บาทต่อกิโลกรัม

#### เป้าหมายการพัฒนา

- ให้เกษตรกรมีนุ่นใช้ในครอบครัว
- ควรมีการพัฒนาหาพันธุ์ที่ทนต่อการทำลายของหนอนเจาะลำต้น นุ่น

#### นโยบายการผลิต

แนวทางส่งเสริมการปลูกนุ่นตามหัวไร่ปลายนา โดยแจกแต่เมล็ดพันธุ์ เน้นผลผลิตเพื่อใช้ในครัวเรือน

#### การตลาด

สนับสนุนให้เกษตรกรแปรรูปนุ่น เช่น ทำหมอนและที่นอนสนับสนุนให้กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรแปรรูปนุ่นเป็นผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ เพื่อขายเป็นการรักษาขนบธรรมเนียมประเพณีไทย

#### การใช้ในประเทศ

##### 1. เพื่อการบริโภค

- 1) ลักษณะการบริโภค ใช้ปุ๋ยนุ่น ปริมาณ 4,000 ตัน มูลค่า 200 ล้านบาท ใช้ตลอดปี
- 2) ราคาที่เกษตรกรขายได้
 

นุ่นกะเทาะเปลือก	10 - 15 บาท / กก.
นุ่นปุ๋ย	40 - 50 บาท / กก.

##### 2. การนำเข้า

- 3.1 เพื่อการบริโภค ปี 2548 มีการนำเข้าปุ๋ยนุ่น ปริมาณ 10 ตันมูลค่า 214,075 บาท
- 3.2 ราคา นำเข้า เอฟ โอ บี ปี 2548 ราคานุ่นปุ๋ยนำเข้า 21.17 บาท/กก.

### 3. ประเทศคู่ค้าที่สำคัญ

ประเทศคู่ค้าที่สำคัญได้แก่ ญี่ปุ่น เลบานอน กรีซ โมร็อกโก ฮองกง สิงคโปร์ เยอรมันนี  
ไต้หวัน ออฟริกาใต้ และจีน เป็นต้น

สินค้าที่ส่งออก เป็น นุ่นปุ๋ย

### 4. การส่งออก

ภาพรวมการค้าของโลก นุ่นไม่มีประเทศผลิตเพื่อการส่งออกโดยตรง  
ตลาดเดิม

- 1) ลักษณะสินค้า นุ่นปุ๋ย
- 2) ปัจจัยเกื้อหนุนต่อการส่งออก ประเทศไทยมีการผลิตนุ่นมานานและสามารถปั่นปุ๋ย  
นุ่นได้คุณภาพดีประกอบกับนุ่นเป็นวัสดุอย่างดีในการทำหมอนและที่นอน
- 3) ปัจจัยเหนี่ยวนำต่อการส่งออก ปัจจุบันมีวัสดุอื่นในการทำหมอนและที่นอน มา  
แข่งขันและราคานุ่นแพงเมื่อเทียบกับวัสดุอื่น

ตลาดใหม่

- 1) ลักษณะสินค้า นุ่นปุ๋ย
- 2) ปัจจัยเกื้อหนุนต่อการส่งออก เป็นวัสดุคุณภาพดีในการทำหมอนและที่นอน
- 3) ปัจจัยเหนี่ยวนำต่อการส่งออก ผู้บริโภครุ่นใหม่มักจะใช้หมอนและที่นอนที่เป็นวัสดุ  
อื่นแทนนุ่น เพราะราคาถูกกว่าและหาง่าย